

Porvoon kaupunki, Terveysturvajärjestelmä

Askola – Lapinjärvi – Loviisa – Pornainen – Porvoo - Sipoo

ELINTARVIKEHUONEISTO KOTONA

Asiakasohje 2015

Ammattimainen elintarvikkeiden käsittely kotona on elintarvikehuoneistotoimintaa, josta on tehtävä **elintarvikehuoneistoilmoitus valvontaviranomaiselle** viimeistään 4 viikkoa ennen toiminnan aloittamista. Toiminta voidaan luokitella ammattimaiseksi esim. jos toimijalla on

- y-tunnus ja/tai
- aktiivista markkinointia (esim. nettisivut, facebook, verkkokauppa, lehtimainoksia)

Elintarvikelain 13 §:n 6 momentin mukaan ilmoitusta ei tarvitse tehdä silloin, kun toimintaan liittyvät riskit ovat elintarviketurvallisuuden kannalta vähäisiä sekä

- elintarvikealan toiminta tapahtuu samassa huoneistossa kuin toimijan harjoittama muu elinkeinotoiminta (*esimerkiksi kampaamon kahvi- ja keksitarjoilu*)
- toimija on yksityinen henkilö (*esimerkiksi henkilö leipoo satunnaisesti ja myy leivonnaisia torilla, pop-up-ravintolatoiminta*) tai
- toimintaa ei voida pitää elinkeinon harjoittamisena (*esimerkiksi kirkon, koulun tai urheiluseurojen myyjäisissä tapahtuva elintarvikkeiden myynti*).

Ilmoitus voidaan jättää tekemättä vain, jos toiminta on vähäriskistä ja jokin muu edellä mainituista kolmesta ehdosta täyttyy. Ammattimaisesta toiminnasta on aina tehtävä ilmoitus, vaikka toiminta olisikin elintarviketurvallisuuden kannalta vähäriskistä. Myös ns. virtuaalihuoneisto voidaan rekisteröidä kotiosoitteeseen.

Kotona ei voi harjoittaa laitostoimintaa.

Yleisen elintarvikehygieniasäätöasetuksen (852/2004) liitteen II luvussa III säädetään kotihuoneistoista. Lisäksi toiminnassa on noudatettava yleisen elintarvikehygieniasäätöasetuksen liitteen II luvun IV (kuljetus), sekä maa- ja metsätalousministeriön asetusta ilmoitettujen elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniasta (1367/2011).

Vaatimukset riippuvat toiminnan luonteesta ja tarkastustiheys määritellään toiminnan mukaan.

Yleisiä vaatimuksia

- omavalvontasuunnitelma (kirjallisena, dokumentointi)
- lemmikkieläimiä ei sallita elintarvikkeiden valmistustilassa
- elintarvikehuoneistotoiminnan ajallinen erottaminen muusta käytöstä (avoikeittiötä ei voi riittävästi eristää muusta käytöstä)
- saniteettitilat

Esimerkkinä vaatimukset kotileipomolle

- riittävät kylmätilat (vähintään oma jääkaappi leipomon kylmäsäilytystä vaativille tuotteille)
- pinnat (helposti puhtaana pidettävät ja ehjät)
- astianpesukone
- keittiöllä erilliset siivousvälineet
- siivouksen kuvaus omavalvontasuunnitelmassa
- vähintään kaksi vesipistettä (kaksi vesihanaa, joista toisen suositellaan olevan automaattihanalla varustettu käsienpesupiste)
- hygieniapassi (terveystodistus)
- omavalvontasuunnitelmaan kuvaus siitä, miten toimitaan perheenjäsenten sairastaessa (esim. vatsatauti)
- pakkausmerkinnät, pakkaamattomien tuotteiden tiedot tulee olla tarvittaessa saatavilla kirjallisena/elektronisena
- gluteenittoman valmistuksen kuvaus
- jos oma kaivo, vesi on tutkittava vähintään kerran vuodessa
- pohjapiirustus

Kotihuoneiston valvonta

Kotona sijaitsevat elintarvikehuoneistot ovat kotirauhan piirissä.

Valvontaa voidaan tehdä mm. seuraavilla tavoilla

- asiakirjatarkastukset (mm. omavalvontasuunnitelma, kirjaukset, hygieniapassi, terveystodistus, pakkausmerkinnät)
- toimijan internetsivut
- haastattelut
- näytteenotto vähittäismyynnistä
- kuljetusajoneuvon valvominen

Kotirauhan piiri ulottuu ainoastaan pääasiassa yksityiseen asumiseen käytettäviin tiloihin (ei piha tai pihalla olevat rakennukset).

Mikäli elintarviketoiminta jatkossa laajenee, tulee tilojen täyttää toimintaan nähden elintarvikehuoneistolle asetetut rakenteelliset vaatimuksen (esim. ruokien valmistaminen vaatii valmistuskeittiön). Suunnittelussa tulee huomioida Porvoon kaupungin terveydensuojelun elintarvikehuoneistojen vaatimukset

Porvoon kaupunki / Terveysuojelu

Porvoon kaupunki Terveysuojelu, Tekniikankaari 1 A, 06100 PORVOO puh. 040 168 8844 www.porvoo.fi
Borgå stad Hälsoskyddet, Teknikbågen 1 A, 06100 Borgå tfn 040 168 8844 www.borga.fi
City of Porvoo Terveysuojelu, Tekniikankaari 1 A, 06100 PORVOO tel. 040 168 8844 www.porvoo.fi